

**UOLI VOLOXU ANE PAULO
MUKAUKAVU MULAI NOXI'A
TA XALATIA
Vaikala lamana**

No nano no anu uoli voloxu noxou Paulo mulai noxi'a ta Xalatia 'o, la anu muvivikala no anu tu'tu'umaxu e muxali noxi'a ta Xalatia no mine ane'i ta mitema ane ta Iutaia uasi milomusou a'alo laixe la mimuxaxu tane'i noxou Iesu Kalisito. Xo tei la ane'i ta Iutaia maninasousi mimulinu Iesu. Ia no mine Paulo mune'e mua'aloxu a'alo laixe sou Iesu Kalisito, la ane'i ta mitema ane ta Iutaia uasi mixali ta molomolo noxou Iesu. La sou ane'i ta Iutaia maninasou mil'oxo lexe anu laixe sou ta mitema ane ta Iutaia uasi ne imulinu lapuloto noxou Mosesi loxo ane'i ta Iutaia mimulinu, la sou ane'i ixali ta mitema noxou Iesu. La sou Paulo muavuti la muvikalane'i lamana lexe no anu 'ilixo sou imulinu lapuloto laixe la ixali ta mitema mulapu uasi. Anu muvikalane'i lexe ta mitema ixali ta mitema mulapu no iou Lataua no anu vote'i sou imuxaxu tane'i noxou Iesusi.

Xo ta Iutaia mose'i milutu milai no xalee lia tila ne Xalatia la mivikalane'i ta mitema e mixali ta mitema noxou Iesu ne lexe ane'i imulinu lapuloto noxou Mosesi. No mine Paulo mulomusou aloxo ne la sou mukaukavu uoli voloxu 'o, sou muxamuxaxu tane'i xe mumomosou 'ilixo noxi'a e ta mitema ne misusunoxu no anu lavulavu kalakalavoi noxi'a ne. Paulo musokou la mu'oxo latolo sou xaixai noxou, la muvikala lexe xaixai noxilo 'o ne, Lataua molu musosovosilo. Mo muvikala lexe eni amulinu masaxa noxilo xe

itema vile upalusilo sou a'oxonu xaixai ane 'o uasi. Lataua molu mu'avalilo sou exali aposeli, mo mulosilo xaixai ane 'o sou alai a'aloloxu a'alo laixe sou Iesu Kalisito ulai noxi'a ta mitema ane imuxaxu tane'i noxou Iesu Kalisito, la ane'i ixali ta mitema mulapu no iou Lataua.

Paulo mukalusou vaivaikala noxou aloxo 'o, no mine nenge tamuxaxu tanenge noxou Kalisito, la Uleenu Tavuna ulaxunenge no anu 'ilixo sou tamasaxai'a ta menexinge. No anu muxamuxaxu tanenge nesi la sou anu uxalixu nene'axu ane sou tamsasaxai'a ta menexinge.

A'alo muai no nano aloxo 'o

Vaikala lamana 1:1-10

Paulo mulamanalixu xaixai noxou loxo aposeli
xe 'ilixo sou muxamuxaxu tanenge 1:11–2:21
'Ilixo sou tamulinu lapuloto la taxali itema
mulapu uasi no anu 'ilixo sou tamuxaxu
tanenge noxou Iesusi 3:1–4:31

Noxou Kalisitosi la nenge taxali telapu 5:1–6:10
No anu soli noxou Iesu la nenge taxali alavua,
ia no anu 'ilixo sou xooxoo ungasinge uasi
6:11-18

¹ Eni aposeli Paulo. Ta mitema ipalusilo mo itema vile ulosilo xaixai ane 'o uasi. Ia Iesu Kalisito mulosilo xaixai ane 'o xe Momu Lataua e mutulusou no anu soli. ² Nexi noxi'a ta vivilo noxou Iesu e texoxolu 'o tekaukavunu uoli voloxo ane 'o ulai noxingue ta temanu lalotu ukalusi no xalee lia tila ne Xalatia. ³ Nexi takilaka lexe alauna mo opo se'isisi noxou Maminge Lataua mo Tila Iesu Kalisito uxolu noxingue.
⁴ ⁵Anu Kalisito mumulinu masaxa noxou Lataua

---

⁵ **1:4:** Xal 2:20

Maminge la mualtonu maulixu sou muxexeenu susu noxinge. Anu mu'oxonu aloxo ne, la sou musu'ulinenge sou muxexenenge no anu mauli masumasua sou lialia vaimomo 'o. ⁵ Anu aloxo ne la sou laixe lexe nenge ta'itinu Lataua ualasou utotomu mo kaluxu uasi. Manina.

A'alo Laike Vilesisi

⁶ Eni ekuluke manina no anu 'ili xo ngingi nge'oxonu ne. Xo no anu alauna noxou Kalisito la Lataua mu'avalinge sou ngexali ta mitema noxou, ia ngepalea alaxu vilesisi nge'ume la nge-lai ngemulinu a'alo vilemo ane mupolo va'axu manina no anu a'alo laixe. ⁷ $\diamond$ Ta mitema mose'i no taingengi itovonu sou ixovulaulaingenge la ixiuxiunu a'alo laixe sou Kalisito ne. Ia a'alo laixe sou Kalisito ne anu vilesisi mo uxiuxiu uasi. Mo a'alo vile la uasisi manina. ⁸ $\diamond$ A'alo laixe ne, nexi tea'alomengixu tei. Ia lexe nexi, uasi la angelo vile molu teitexi no opo loxotolo ulu'e ua'alomengi no anu a'alo iouvilemo loxo ane nexi tea'alomengixu tei ne, la itema ane loxo ne, anu uulua no navu kaluxu uasi.

⁹ Nexi tevikalangengixu tei mo vaimomo 'o eni avikalangengixu la. Ia lexe evile ua'alomengi no anu a'alo laixe iouvilemo no anu ane ngingi ngeno'u tei, la anu laixe lexe itema ne uulua no navu kaluxu uasi. ¹⁰ $\diamond$ Mo vaimomo 'o ngingi ngexavutala a loxovaa. No anu vaivaikala noxilo 'o? Eni a'oxonu sou ta mitema i'osasilo no anu, uasi ia eni a'oxonu sou Lataua u'osasilo. Lexe eni a'oxonusi sou ta mitema i'osasilo no anu la eni amitema sou xaixai noxou Kalisito uasi.

$\diamond$ **1:7:** Apo 15:1, 24 $\diamond$ **1:8:** 1Ko 16:22 $\diamond$ **1:10:** 1Te 2:4

A'alo sou Paulo Mine Lataua Mu'avalou

11 ◊Ta vivilo, eni emasaxa lexe ngingi ngalavusou laixe lexe a'alo laixe e eni ea'aloxu noxingetei ne, itema vile ukoinu vitanisi uasi. **12** Mo itema vile ulosilo mo itema vile ulosielixu uasi. Ia Iesu Kalisito molu mupala'alixu lamana noxilo.

13 ◊Ngingi ngelomusou a'agosou mimii eni e'oxo'oxonu tei no mine emulimulinu 'ili'ilixo sou lalotu noxi'a ta Iutaia, la e'oxoo masuane'i ta mitema noxou Lataua manina xe etovo sou lexe amamulonu lalotu ne ukalus. **14** ◊Xo eni taleli utulu pekia'u manina sou amulimulinu 'ili'ilixo noxi'a ta 'ilu'ilusunexi. No anu 'ilixo ane ne la eni e'oxoleli euliuli noxi'a ta maulu ta Iutaia ane lasililinexe vilesisi. **15** ◊Ia no mine atie ivo'oleli uao, la Lataua musosovosilo xe no anu alauna noxou la mu'avalilo. Eni exolu mulai muxali no anu voxo anu molu musosovosou la sou, **16** Anu mupala'alixu 'Olu lamana noxilo. Anu mu'oxonu aloxo ne mo sou eni amomomo sou a'aloxu a'alo laixe sou 'Olu ulai noxi'a ta mitema ane'i ane ta Iutaia uasi. No mine Anu mupala'alixu ne, la atali'isou itema vile uasi. **17** Mo atelai ne Ielusalemu sou amaisi'a ane'i ane mixali ta aposeli tei noxilo uasi. Ia eni elutu alaxu vilesisi 'o la elai exolu no xalee lia vitanisi ne Alevia. Xe ili'i la sou elivu ene'e no tuala tila ne Temasukasi. **18** ◊Xe tauu lele'e tatalu mukalu, la sou eni etelai ne Ielusalemu sou eno'u lavulavuse'i noxou Pita. La nexi noxou texolu ne voxomavulovexa mo mulu'e lia ta'uve (15). **19** No voxo mine eni elai exolu ne la amaisi'a ta aposeli mose'i uasi, ia emaisou Iakovo e Tila vimou kokope. **20** Vaivaikala noxilo e akaukavunu ulai

◊ **1:11:** Mat 16:17   ◊ **1:13:** Apo 8:3   ◊ **1:14:** Apo 22:3

◊ **1:15:** Ais 49:1; Xal 2:7   ◊ **1:18:** Apo 9:26-27

noxinge 'o ne akalavoi uasi, evikala manina no iou Lataua. ²¹ [◊]Xe ili'i la exixaoxao no xalee lia tila ne Silia xe ne Kilikia. ²² Ia ta mitema noxou Kalisito mixolu no 'a ta taasou lalotu no xalee lia tila ne Iutaia ne imaisou ieli tei uasi. ²³ Ane'i milomusou a'ulosilosi lexe, "Itema e tei la mu'oxo masuanenje, anu a vaimomo 'o muxiu mo ua'aloxo a'alo laixe no anu 'ilixo sou muxamuxaxu tanenge e tei la mu'oxoo masuanu." ²⁴ Ane'i milomusou a'ulosilo aloxo ne, la militinu Lataua ualasou.

2

Ta Aposeli Mi'osa sou Ilo'a Paulo Ipita

¹ [◊]Ioxe tauu ie mavulovexa mo mulu'e lia tami'a mukalu la nexi noxou Valunavasi tetelai ne Ielusalemu la. Nexi noxou telai la teno'u Tito noxi'a tekei tetelai. ² Eni elai xo Lataua molu mupalusilo sou lexe alai. Xe no mine exolu ne la noxi'a ta kisokisou no 'a lalotusi tevivikala, mo ea'alo'axu a'alo laixe ane eni ea'aloxy mulai noxi'a ta mitema ane ane'i ta Iutaia uasi. Eni e'oxonu aloxo ne la evikala noxi'asi ane'i ane mi'oxo lexe ane'i ta kisokisou. Xo loxo 'o io ipupuiou xaixai noxilo e e'oxonu tei xe ane e'oxonu vaimomo 'o la uxali mii vitanisi. ³ Ia uasi, xo Tito e nexi noxi'a telai ne anu Xiliki, ia ipalusixe lexe tapasipaa sou noxou talai mo xooxoo ungasou uasi. ⁴ [◊]Mimii ane ne muxali xo se'i ne ikalavoi lexe ane'i ta vivinge kalumo la mipakisi mi'una mixolu no anu pita noxixe. Ane'i mine'e mixolu no tainexi imamalei pakali sou ilomusou a'ulosou mauli ma'ia Kalisito Iesu mu'oxonu noxingue no mine mululusinge no anu

---

[◊] **1:21:** Apo 9:30   [◊] **2:1:** Apo 15:2   [◊] **2:4:** Xal 1:7; 5:1, 13

sakisaki sou temulimulinu lapuloto, la texolu vasimenge manamana'u. Ia ane'i imasaxa lexe i'oxonexi taxali ta mitema sou xaixai vitanisi.
⁵ Aloxo ne, la sou nexi talomuxa'a uasi, texolu maxuveeni sevile, xo nexi temasaxa lexe a'alo laixe maninasou ne uxolu no anu maulingenge utotomu.

⁶ Ta mitema mose'i mixolu loxo ta tatila sou lalotu. Ia no anu xavutala noxilosí la ane'i ane mino'u uala tila xe ane'i ane ino'u uala tila uasi ne, anu mii vitanisi no iou Lataua. Xo Lataua ulavusou uxavutala no anu uala noxi'a ta mitema uasi. No anu vaivaikala noxilo la ta kisokisou e mino'u uala tila ne, ilemolu mii vile la uasi.
⁷ Ane'i mimaisou lexe Lataua mulosilo xaixai sou a'alo xu a'alo laixe ulai noxi'a ta mitema ane'i ane ta Iutaia uasi. Xe iouvilesisi aloxo mulosou Pita xaixai sou ua'alo xu a'alo laixe ulai noxi'a ta Iutaia.
⁸ Lataua mulosou Pita xavi sou uxaxai loxo aposeli noxi'a ta Iutaia, la sou anu iouvilesisi aloxo ne. Anu mulosilo xavi sou axaxai loxo aposeli noxi'a ta mitema ane'i ane ta Iutaia uasi.
⁹ Ta mitema mimaisi'a Iakovo ilo'a Pita ilou Ioanesi mixali loxo ta tatila no anu lalotu, ia ane'i mimaisou lexe no anu alauna noxou Lataua la mulosilo xaixai ane 'o, la sou milapu avoxe noxou Valunavasi sou misexelanexe sou texali loxo ta vimovimo'a maninasou. La sou nexi noxi'a tesakiinu vaikala lexe maasi la nexi noxou taxaxai noxi'a ta mitema ane ane'i ta Iutaia uasi ia ane'i la ixaxai ulai noxi'a ta Iutaia uloyo.
¹⁰ Xe mivikalanelixi noxou no anu mii vilesisi lexe no anu xaixai noxixe la taxavutalan*i* ane'i ane i'a mii uasi mixolu no nano no lalotu noxi'a mo tasu'uline'i. Mii ane ne muxolu no anu xavutala noxilo tei sou lexe eni a'oxonu.

◊ **2:7:** Apo 22:21   ◊ **2:10:** Apo 11:29-30

Paulo Muxililiu Pita

¹¹ Ia ili'i no mine Pita mune'e ne Antioki, la eni elavixu no iou, xo anu mu'oxonu 'ilixo laixe uasi. ¹²⁻¹³ ✝Susu noxou ne aloxo 'o, no mine Iakovo ilo'a ane'i mose'i ixali uao, la Pita ilo'a ta mitema ane ane'i ta Iutaia uasi ilavusou i'ani'ani. Ia no mine ane'i mine'e mixalixali, la Pita mu'ume la muxolu va'axu noxi'a ta mitema ane'i ane ta Iutaia uasi ne. Xo mu'ume noxi'a ane'i xulumuxa'a ane ilavusou imulinu 'ilixo sou xooxoo ungasi'a pekia'u 'ole. Mo ta Iutaia mose'i mimulinu mi'una no anu kalavoi noxou ne, la sou no anu kalavoi ne mu'oxonu Valunavasi la mususunoxy. ¹⁴ No mine eni emaisou lexe ane'i imulinu vaikala manina sou a'alo laixe uasi, la sou eavuti la elavixu Pita no ie'i ane'i latala ne aloxo 'o, "Nini ne Iutaia, ia nini xoluxoluxene loxo ane'i ta mitema ane'i ane ta Iutaia uasi. Ia tava'u a loxovaa la sou nini natovo sou lexe na'oxone'i imulinu xoluxolu noxi'a ta Iutaia ne?

¹⁵ Nenge texali no anu mata noxou Iutaia no mine mivo'onenge, ia nenge taxali no anu mata noxi'a ane'i ta mitema ane'i ane ta Iutaia uasi e ilavusou i'oxo'oxonu susu uasi. ¹⁶ ✝Mo nenge talavusou lexe Lataua umoxo'u itema vile lexe anu itema mulapu no anu vote'i sou umulinu lapuloto laixe uasi. Ia Anu umoxo'u lexe itema mulapu no anu vote'i sou umuxaxu tanu noxou Kalisito Iesu. Aloxo ne, la sou anu laixe lexe nenge tamuxaxu tanenge noxou Kalisito Iesu. No anu vote'i ane nesi la sou Lataua umoxo'inge lexe nenge ta mitema telapu, ia no anu vote'i sou tamulimulinu lapuloto laixe uasi. Xo no anu vote'i sou tamulimulinu 'ili'ilixo sou lapuloto

---

✡ 2:12-13: Apo 11:3   ✡ 2:16: Apo 15:10-11; Rom 3:20-28; Xal 3:11

laixe ne umomomo sou u'oxonu itema vile uxali itema mulapu no iou Lataua uasi. ¹⁷ No mine nenge temulinu vote'i sou tamuxaxu tanenge noxou Kalisito la sou nenge texali ta mitema telapu no iou Lataua. La sou anu muai lamana lexe nenge ta Iutaia ne nenge kalumo ta mitema sou susu iouvilesisi aloxo ane'i ane ta Iutaia uasi 'ole. La sou laxovaa Kalisito umasaxa lexe u'oxonu susu uxali utila? Uasisi manina! ¹⁸ Lexe eni atulusou ulivu mii ma'ia e eni emamulonu, la anu mumax'a'u lexe eni amitema sou amulinu lapuloto uasi. ¹⁹ Ia no anu 'ilixo sou amulinu lapuloto la mulailixo no anu vote'i sou soli. La sou no anu lapuloto la mu'oxoleli esoli, mo sou lexe no anu vote'i anenesi la eni amomomo sou noxou Lataua taxolu. ²⁰ [✡]Mo no mine mililinu Kalisito teitexi no ovu valautu, la eni kalumo. La sou mauli ane muxolu noxilo 'o ne, eni maulixo uasi, mauli noxou Kalisito ane uxolu noxilo 'o. Mauli ane muxolu noxilo vaimomo 'o ne, eni emauli no anu muxamuxaxu taleli noxilo noxou Lataua 'Olu e Anu tanuxo la sou muitalonu maulixusilo. ²¹ Eni amasaxa sou avila'isou alauna noxou Lataua vitanisi uasi. Xo lexe no anu vote'i sou tamulimulinu 'ili'ilixo sou lapuloto laixe u'oxonu itema uxali ulapu no iou Lataua, la soli noxou Iesu ne anu uxali mii vitanisi.”

3

Vote'i sou Lapuloto Xe Vote'i sou Muxamuxaxu Tanenge

¹ Ngingi ta Xalatia ne ngexovulaulau misevile! Nexi telosiengixu Iesu Kalisito ne, mo ngingi

---

[✡] **2:20:** Xal 1:4

ngemaisou mulili no ovu valautu no iengi ne. Ia loxovaa, maasi evile mu'oxo lolongenge sou xavutalamengi muxovulaulau ne? ² Eni amasaxa lexe atali'isinge no anu tali'i vile aloxo 'o, Ngingi ngeno'u Uleenu Tavuna no anu vote'i ma'ia manina? No anu vote'i sou ngamulinu lapuloto laixe? Uasi, no anu vote'i sou ngelomusou a'alo laixe noxou Iesu xe ngemuxaxu tangengi no anu?

³ Loxovaa ngingi ngexovulaulau avile io? Ngamaisou, tei la ngingi ngesokou muamua'i noxinge no anu xaviinu Uleenu Tavuna, ia loxovaa ngingi ngatovo sou ngakalusou no anu xavingengi io?

⁴ Loxovaa tu'utu'umaxu e muxali noxinge tei ne, ngingi ngetavulenu vitanisi, ne? Ia noxilo la eni emaisou lexe ngingi ngatavulenu vitanisi uasi.

⁵ Lataua mulosinge Uleenu Tavuna noxou mo mu'oxonu sosovo se'i no taingengi mo ngemaisou ne. Ia tava'u a loxovaa la sou Anu mu'oxonu loxo ne? Xo ngingi ngemulinu lapuloto laixe, ne? Uasi, no anu vote'i sou ngelomusou a'alo laixe xe ngemuxaxu tangengi no anu, ne?

⁶ [◊]Ngaxavutalanu maulixu Avalaamu loxo Lavuku Tavuna teinu muvikala aloxo 'o, “Anu mumuxaxu tanu noxou Lataua, la sou Lataua mumoxo'u lexe anu itema mulapu.” ⁷ Aloxo ne la sou ngingi ngalavusou laixe lexe ane'i ane imuxaxu tane'i, la ane'i Avalaamu ta 'olu ane. ⁸ [◊]Tei manina la Lataua mulavusou lexe ili'i la ane'i ane ta Iutaia uasi imuxaxu tane'i la Anu umoxo'a lexe ta mitema milapu. Aloxo ne la sou Anu muvikalanu Avalaamu muai no nano no anu Lavuku Tavuna teinu aloxo 'o, “Noxinesi la

---

[◊] **3:6:** Tav 15:6   [◊] **3:8:** Tav 12:3; Rom 4:3, 16

Lataua ualusi'a ta mitema ukalusi." ⁹ Avalaamu mumuxaxu tanu la sou Lataua mualusou. Anu iouvilesisi aloxo ne noxi'a ane'i ane imuxaxu tane'i la Lataua ualusi'a.

¹⁰ [✡]Ia Lataua u'oxonu masuane'i ane'i ane ixavutala lexe no anu vote'i sou imulinu lapuloto laixe la ixali ta mitema ulapu no iou Lataua. Xo vaikala muai no nano no anu Lavuku noxou Lataua muvikala aloxo 'o, "Lexe ta mitema ane imulinu vaivakala muai no nano no anu lavuku sou lapuloto laixe utotomu uasi, la Lataua u'oxo masuane'i." ¹¹ [✡]La sou anu muai lamana lexe Lataua umomomo sou umoxo'u itema vile lexe anu itema mulapu no anu vote'i sou umulinu lapuloto laixe uasi. Xo vaikala muai no nano no anu Lavuku noxou Lataua muvikala aloxo 'o, Ta mitema ane mimuxaxu tane'isi ane Lataua umoxo'a lexe ane'i ta mitema milapu mo ane'i ino'u mauli. ¹² [✡]La sou vote'i sou tamulimulinu lapuloto laixe ne anu mii sou muxamuxaxu tanenge uasi. Xo vaikala muai no nano no anu Lavuku noxou Lataua muvikala aloxo 'o, "Itama e umulimulinu lapuloto laixe ukalusi la anu uxalisou mauli no anu." ¹³ [✡]Ioxe, no anu lapuloto la muvikala lexe, itema umulinu lapuloto uasi la anu uulua. Ia Kalisito musu'ulinenge la munoru taninenge la maulua, la muxali loxo itema sou uulua, la mulivulinenge. Sou umomomo sou vaikala muai no nano no anu Lavuku Tavuna teinu muvikala aloxo 'o, "Ta mitema ta'ei e ilili no ovu ne Lataua umaisi'a lexe ane'i iuuluasi." ¹⁴ Aloxo tei no mine Lataua mualusou Avalaamu la muvikalanu lexe ualusi'a ta mitema ane ta Iu-

---

[✡] **3:10:** Lap 27:26   [✡] **3:11:** Ava 2:4; Xal 2:16   [✡] **3:12:** Liv 18:5   [✡] **3:13:** Lap 21:23; Rom 8:3

taia uasi. Mo no anu xaixai noxou Iesu Kalisitosi la mulivulinenge, la sou alualu ane ne muxali maninasou mukalu. Aloxo ne la sou lexe nenge tamuxaxu tanenge la tano'u Uleenu Tavuna loxo Lataua musakiinu vaikalasou tei.

*Lapuloto Umomosou Uxexeenu Mii Ma'ia
Lataua Musakiinu Vaikalasou Tei Uasi*

¹⁵ Ta vivilo eni a'oxonu vaikala tovola'i vile no anu maulinenge ta mitema aloxo 'o. Loxo itema vile sexasisi sou usoli, la ilou vile isakiinu vaikala sou lexe anu uno'u tanixu, la anu loxo vaikala ne anu musakii. Ia umomomo sou itema vile uxexeenu xe umuxaxu vaikala vile no latanu la uasi. ¹⁶ [◊]Anu aloxo tei la Lataua musakiinu vaikala noxou Avalaamu xe noxou 'ilusunu. Vaikala vile muai no nano no anu Lavuku Tavuna teinu muvikala lexe, "Noxou 'ilusunu," laaxu lexe ta mitema tavu'alo uasi, ia muvikala lexe, "Noxou 'ilusuneni," laaxu lexe vilesisi. Anu muvivikalasou 'ilusunu vilesisi ne, ane Kalisito. ¹⁷ [◊]Vaikala noxilo ne laaxu aloxo 'o, Lataua musakiinu vaikala noxou Avalaamu tei, xe tauu ie itemaxu mavulovexa tami'a mo mavulovexa tatalu (430) mulai mukalu xe ili'i la lapuloto muxali. Lapuloto ne anu muxali ili'i manina, la sou anu umomomo sou uxexeenu xe ukalusou mii ma'ia Lataua musakiinu vaikalasou tei uasi. ¹⁸ [◊]La sou loxo nenge tamulimulinu lapuloto laixe sou tano'u mimii lailaixe e Lataua mulalaxiinu sou ulosinge, la anu loxo nenge tano'u no anu vote'i sou ane musakii tei uasi. Ia no anu alauna noxou Lataua mulosou Avalaamu no anu vaikala e anu musakiinu.

[◊] **3:16:** Tav 12:7   [◊] **3:17:** Mul 12:40   [◊] **3:18:** Rom 4:14

19 ✝Lexe anu aloxo ne, la sou tava'u a loxovaa la sou lapuloto anu muxolu? Lapuloto anu muxali xo Lataua mumasaxa lexe susu tava'u uxali uatu lamana ulai uxali no mine Avalaamu 'ilusunu e Anu musakiinu vaikalasou tei 'ole uxali. Lataua mulosi'a ta angelo lapuloto ne la ane'i mipala'alixu noxou itema sou utulu no nixi la sou anu itema ne mupala'alixu noxing. **20** Ia lexe Lataua ne Anu vilesisi la umomomo sou itema sou utulu nonixi ne uxolu uasi. **21** ✝Lexe anu aloxo ne, la sou anu a loxovaa, lapuloto ne mupupuiou vaikala e Lataua musakiinu tei? Uassis manina! Xo lexe Lataua mulosinge lapuloto vile la e umomomo sou tano'u mauli no anu la anu laixe lexe nenge talomuxu mo tamulinu laixe la sou nenge latala taxali ta mitema mulapu. **22** Ia vaikala muai no nano no anu Lavuku Tavuna teinu muvikala lexe, susu musakisakine'i ta mitema mukalus, Lataua mu'oxonu aloxo ne mo sou nenge tamuxaxu tanenge noxou Iesu Kalisito, la nenge tamomomo sou tano'u mii ma'ia ane Lataua musakii vaikalasou tei lexe ulosi'a ane'i ane mimuxaxu tane'i.

23 ✝Tei no mine 'ilixo sou tamuxaxu tanenge uxali uao, la nenge texolu no anu sakasaki sou tamulimulinu lapuloto mulai mutalo no mine 'ilixo sou tamuxaxu tanenge muxali lamana noxing. **24** ✝La sou lapuloto ne anu loxo itema sou upelainge sou usaxilaingesi sou uolenenge talai noxou Kalisito, aloxo ne mo sou lexe nenge tamuxaxu tanenge la taxali ta mitema mulapu. **25** Mo vaimomo 'o 'ilixo sou tamuxaxu tanenge

---

✡ **3:19:** Apo 7:38; Rom 5:20   ✡ **3:21:** Rom 8:2-4   ✡ **3:23:** Xal 4:3   ✡ **3:24:** Rom 10:4

a muxali, la sou lapuloto e tamulimulinu loxo upelainge ne usaxilainge la uasi.

No Anu Vote'i sou Tamuxaxu Tanengesi La sou Nenge Taxali Lataua ta 'Olu

²⁶ ♀Ngingi ngemuxaxu tangeni xe ngexolu noxou Kalisito Iesu la sou ngexali Lataua ta 'olu. ²⁷ ♀Mo ngingi mukalusi e nge'ulo no nano no ualasou Kalisito ne ngeno'u mo ngingi ngetokolomoxu Kalisito loxo ngetaanu tokolomo veveeni. ²⁸ ♀Mo ngingi ngexali loxo Kalisito ta na'u la sou kalipala uxolu no taingengi loxo ta Iutaia, mo ta Xiliki, mo ta mitema sou xaixai vitanisi, mo ta mitema ixolu no anu masaxa noxi'a mo ta mulu xe ta sema uasi. Xo noxou Kalisito la kalikalipala uasi ngingi latala ne ngexali vilesisi manina. ²⁹ ♀Mo lexe ngingi noxou Kalisito, la ngingi Avalaamu ta 'ilu'ilusunu xe ngingisi sou ngano'u mii ma'ia e Lataua musakiinu vaikala-sou tei lexe ulosi'a Avalaamu ta minuminu ili'i.

4

¹ Vaikala noxilo ne aloxo 'o. Lexe itema vile 'olu vilesisi ne ili'i la uno'u miumiu momu ne, la uxali loxo anu miumiu muisalili. Ia tei no mine anu mauluxu la anu muxolu loxo itema sou xaixai vitanisi. ² Anu uxolu no laxa'a ane'i ane misaxila'u ilo'a ane'i ane mitulu muuli ulai utalo no anu voxo e momu musosovosou mulovo. ³ ♀Mo nenge kalumo aloxo ne. No mine nenge uao ta molomolo la nenge texolu no laxa'a ta uleenu e misaxila'u loxotolo xe lalia 'o. La mil'oxonenge texali ta mitema sou xaixai vitanisi

❀ 3:26: Ioa 1:12   ♀ 3:27: Rom 6:3   ♀ 3:28: Rom 10:12

❀ 3:29: Rom 4:13   ♀ 4:3: Kol 2:20

noxi'a. ⁴ $\diamond$ Ia no anu voxo e Lataua musosovosou muxali manina la mupalusou 'Olu maninasou mulu'e. Nenu mivo'onu muxali loxo itema la muxolu no laaxu lapuloto. ⁵ Anu mu'oxonu aloxo ne mo sou uno'u ulusinge ta mitema texolu no laaxu lapuloto, xe u'oxonenge taxali Lataua ta 'olu.

⁶ $\diamond$ Xo ngingi ngexali lataua ta 'olu, la sou Anu mupalusou Uleenu 'Olu ne mune'e muxolu no nano noxinge. Uleenu ne uxolu noxinge la sou uavutilinenge sou ta'ava lexe, "Aba, Mamixe."

⁷ La sou ngingi ngaxolu loxo ta mitema sou xaixai vitanisi la uasi, ia ngexali loxo Lataua 'olu. Xe no mine nini naxolu loxo Lataua 'olu la nini nalayusou lexe nini namomomo sou nano'u mimii lailaixe noxou e Anu mulalaxiinu sou ulosi'a ta 'olu.

Paulo Tanuxa'a ta Xalatia

⁸ Tei manina la ngingi ngalavusou Lataua uasi, ngingi ngexolu loxo ta mitema sou xaixai vitanisi noxi'a ta mimii e ane'i Lataua uasi. ⁹ Ia vaimomo 'o ngingi ngelavusou Lataua, uasi avikala lexe Lataua mulavusinge. Ia tava'u loxovaa la sou ngingi ngaxiu ngalivu ulai noxi'a ta uleenu ta masumasua mo sou e xavine'i uasi ne. Loxovaa ngingi ngemasaxa lexe ngalivu ngalai ngaxolu no laxa'a mo ngaxali ta mitema sou xaixai vitanisi noxi'a la? ¹⁰ $\diamond$ Ngingi utotomu ne ngalavusou ngasosovosou voxo ta tatila sou lalotu mo so'io alavua xe lalotu ta tatila sou tauu ie alavua. ¹¹ Eni taleli umulinu 'ilixomengi la emama'u, xo loxo

---

$\diamond$ **4:4:** Ioa 1:14; Rom 1:3 $\diamond$ **4:6:** Rom 8:15-17 $\diamond$ **4:10:** Rom 14:5; Kol 2:16

'o io xaixai noxilo e epulipulileli sou e'oxonu ne uxali mii vitanisi.

¹² Ta vivilo, eni linga noxilo toxoxa'a ulai noxinge lexe laixe sou ngaxali aloxo eni 'o. Xo eni ne exali aloxo ngingi ne. Mo ngingi nga'oxonu susu vile une'e noxilo uasi. ¹³ Ngingi ngexavutalanu, tava'u a loxovaa la sou eni ene'e ea'alomengi no anu a'alo laixe tei ne? Xo pipiena vile mu'oxoleli. ¹⁴ No mine pipiena ne mu'oxoleli la vasimelo mamalaxu la mulosinge tu'umaxu, la ngingi ngamatapialeli mo ngalevetesilo uasi. Ia ngingi nge'osasi sou ngeno'ilo e'una exolu noxinge loxo angelo noxou Lataua vile xe loxo Kalisito Iesu. ¹⁵ No anu voxo ane ne ngingi nge'osasilo misevile. Ia 'osa'ila noxinge ne mulai 'ava? Eni avikalangengi lexe no anu voxo ane ne ngingi nge'oxonu aloxo ne, anu mumomomo loxo ngingi ngaluvunu iengi lavo'onu la ngalosilo. ¹⁶ Ia loxovaa, eni elaanu vaikala manina mulai noxinge la sou mu'oxongengi ngemaisilo exali loxo uluamengi, ne?

¹⁷ Ngalomu, ane'i ta mitema ne iitine'i itulu noxingesi sou inoinge, ia ixavutala sou isu'ulingengi uasi. Ane'i masaxa noxi'a ne sou ikalipalanenge nengelasi, mo sou ngingi tangengi utulu noxi'asi sou ngasu'uline'i. ¹⁸ Lexe tanenge utulu manina sou ta'oxonu 'ilixo laixe noxi'a ane'i mose'i la anu laixe. La nga'oxonu utotomu, no mine nenge nenge'a taxoxolu mo no mine nenge nenge'a taxolu uasi kalumo. ¹⁹ Ta 'alixeni, eni examulinu navunavu iouvilesisi loxo sema ixamulinu navunavu sou ivo'o. Eni examulinu navunavu ane 'o singe, xo eni emasaxa lexe

maulixu Kalisito lololinu uxolu noxing. ²⁰ Eni talelingenge manina, xo vaimomo 'o nenge'a taxolu uasi, ia lexe nenge nenge'a taxolu la eni amomomo sou asu'ulingengi no anu vaikala lailaixe mose'i. Ia eni talelingenge manina, xo alavusou lexe asu'ulingengi no anu vote'i a loxovaa uasi.

Axali Ilee Sala

²¹ Ioxe, ngingi ta mitema e ngamasaxa lexe ngaxolu no laaxu lapuloto vaimomo 'o ngavikalaleli. Male ngingi ngalavusou vaivaikala sou lapuloto uasi? ²² $\diamond$ Vaikala muai no nano no anu Lavuku Tavuna teinu mua'aloxy Avalaamu lexe anu muxalixa'a ta 'olu ta tamei. 'Olu vile muxalixu noxie sema e ane sema sou xaixai vitanisi xe 'olu vile muxalixu noxie semau mu'isalili. ²³ $\diamond$ 'Olu ane muxali noxie sema sou xaixai vitanisi ne mupaa no anu vote'i sou taxalixa'a ta 'ilinge 'o. Ia 'olu ane mupaa noxie semau mu'isalili ne muxali no anu vaikala noxou Lataua e musakiinu tei. ²⁴ A'alo ane ne anu tovola'isi, xo ta sema ta tamei ne misosovosou opo vilesisi e Lataua musakinu vaikalasou ta tamei. Axali misosovosou opo vilesisi e Lataua musakinu vaikalasou tei no laxa'ilu ne Sioni, mo ta 'ilie ne ixali ta mitema sou xaixai vitanisi. ²⁵ Axali ane misosovosou laxa'ilu ne Sioni muxolu no xalee lia tila ne Alevia, xe musosovo sou Ielusalemu vaimomo 'o. Xo ane ilo'a ta 'ilie mixali ta mitema sou xaixai vitanisi. ²⁶ $\diamond$ Ia Ielusalemu ane vile muxolu teitexi no opo loxotolo ne anu Sala ne anu neninge maninasou

---

$\diamond$ **4:22:** Tav 16:15; 21:2 $\diamond$ **4:23:** Rom 9:7-9 $\diamond$ **4:26:** Eva 12:22; Pal 21:2, 10

ane. ²⁷ ✝Xo vaikala vile muai no nano no anu vaikala noxou Lataua teinu muvikala aloxo 'o. “Nini sema e nalavusou napalaa uasi

mo naxamulinu navunavu sou lavulo'o uasi
ne na'osa,
mo nalexe lexe sou 'osa'ila xe na'ava'ava tox-
otoxoxa'a sou namaxal'u 'osa'ila noxine.
Xo maasi la ta 'iline ixali tavu'alo, ua'ulixe
sema e ipapalaa.”

²⁸ ✝Ta vivilo, vaimomo 'o ngingi aloxo Aisaki xo ngingi ngexali Lataua ta 'olu no anu vote'i e anu musakiinu tei. ²⁹ ✝No anu voxo ne la molomolo e mupaa no anu vote'isou ixalixa'a ta molomolo ne muxiu la mu'oxonu masuanu molomolo ane mupaa no anu xaviinu Uleenu Tavuna. ³⁰ Ia vaikala noxou Lataua muvikala a loxovaa? Anu muvikala lexe, Ngaxexene sema sou xaixai vitanisi ne ilou 'ilie. Xo 'ilie ne umomomo sou ukalipala mimii noxou molomolo e momu muxalixu noxie semau maninasou ne uasi. ³¹ Aloxo ne la sou ta vivilo nenge telavusou lexe nenge texali noxie sema sou xaixai vitanisi uasi, nenge texali noxie sema e ane tilasie sema sou xaixai vitanisi.

5

Noxou Kalisitosi La sou Anu Mululusinge

¹ Kalisito mululusinge no anu sakasaki sou lapuloto mo nenge vasimenge manamana'u. La sou laixe lexe ngatulu pakia'inge, mo iengi uvaxai'a ta mitema i'oxongengi ngaxali ta mitema sou xaixai vitanisi la mamu. ² Ae, ngalomu, eni Paulo

---

✝ 4:27: Ais 54:1   ✝ 4:28: Tav 15:4-5; Rom 9:7   ✝ 4:29: Tav 21:9-10; Ioa 8:35

avikalangengi aloxo 'o, lexe ngingi ngamalalingenge sou xooxoo ungasinge, la xaixai noxou Kalisito ne uxali mii vitanisi noxinge. ³ Ngingi ta mitema ukalusi e ngamalalingenge ulai sou xooxoo ungasinge eni avikalangengi lamana la aloxo 'o, lexe ngingi nga'oxonu aloxo ne la anu laixe lexe ngamulinu lapuloto ukalusi. ⁴ Ngingi ta'ei e nga'oxo lexe ngamulinu lapuloto laixe mo sou ngaxali ngalapu no iou Lataua, la ngingi ngexolu va'axu noxou Kalisito. Mo ngexolu no nano no anu alauna noxou Lataua la uasi. ⁵ Ia no anu xaviinu Uleenu Tavuna la nenge temuxaxu tanenge noxou Lataua mo taxolu taloopalasi noxou sou umoxo'inge lexe nenge ta mitema mulapu. ⁶ ☩Xo lexe itema uxolu noxou Kalisito, la xooxoo ungasou xe ane xooxoo ungasou uasi ne anu mii vitanisi. Ia 'ilixo sou itema umuxaxu tanu la uavutinoxu opoonu sou umasaxai'a ane'i mose'i, la anu 'ilixo ane ne anu mii maninasou.

⁷ Ngingi ngeiave no anu saisale ne la ngeiave laixesi. Ia 'ena'ei utalataluxu vote'isinge la sou mu'oxongengi ngamulinu vaikala manina ua, ne? ⁸ Xavutala ane loxo ne, anu molu noxou, Anu ane mu'avalinge ne uasi. ⁹ ☩Ngamaisou isi kitu'asi, ia u'oxonu veleti la uso xo toxoxa'a. ¹⁰ ☩Eni emuxaxu taleli manina noxou Tila lexe Anu usu'ulingengi la ngamulinu xavutala vile uasi, 'ei ane mu'oxo aloxo ne, uno'u 'ulusou susu noxou ne. ¹¹ Ta vivilo, lexe eni a a'alo no anu 'ilixo sou xooxoo ungasinge ulalaisio ia tava'u loxovaa la sou ane'i i'oxo'oxonu masualeli sio 'o? Ia lexe eni avikala lexe xooxoo ungasi'a

---

✩ 5:6: 1Ko 7:19; Xal 6:15   ✩ 5:9: 1Ko 5:6   ✩ 5:10: 2Ko 11:15;
Xal 1:7

ta mulu, la vaikala sou ovu valautu ne umomomo sou u'oxoo masuanu xavutalamengi uasi. ¹² Ta mitema e ixovulaaulixu xavutalamengi ne, xavine'i lexe xooxoo ungasinge ukalusi. Ia lexe ane'i imasaxa aloxo ne, la anu laixe lexe ane'i ixotosou vasivasime'a uxexee avile.

¹³ $\diamond$ Ioxe ta vivilo, Lataua mu'avalinge sou ngaxolu vasimenge manamana'u. Ia no mine ngexolu vasimenge manamana'u aloxo ne, la mamu sou ngaxavutala lexe, nexi texolu laixenenge, mo nexi tamomomo sou tamulinu masaxa noxingue sou vasimenge. Ngingi nga'oxonu aloxo ne uasi, ia laixe lexe ngamasaxainge ngatongato'o xe ngaxali ta mitema sou xaixai noxingue ngatongato'o. ¹⁴ $\diamond$ Vaikala sou lapuloto mukalusi ne mupita muxolu no nano no anu lapuloto vilesisi ane lexe, Nini namasaxai'a ta menexine aloxo nini nemasaxaine. ¹⁵ Ia lexe ngingi ngalavilavi xe nga'oto'oto ngatongato'o, la ngalaxa'i xo maasi la ngingi ngaulua ukei.

Mauli no Anu Uleenu Tavuna Xe Mauli sou Masaxa sou Vasimenge

¹⁶ Ioxe, la sou eni avikalangengi aloxo 'o, laixe lexe Uleenu Tavuna uulaxungengi no anu muamua'ingenge. Lexe ngingi nga'oxonu aloxo ne, la ngingi ngamomomo sou ngamulinu masaxa sou vasimenge uasi. ¹⁷ $\diamond$ Xo nenge telavusou aloxo 'o, masaxa sou vasimenge ne utovo sou utaloxolixu Uleenu Tavuna xe Uleenu Tavuna ne utovo sou utaloxolixu masaxa sou vasimenge. Ane'i ilou i'oto noxi'a ngatongato'o, la mii ma'ia e ngingi

---

$\diamond$ **5:13:** 1Pi 2:16 $\diamond$ **5:14:** Liv 19:18; Rom 13:9 $\diamond$ **5:17:** Rom 7:15-23

ngamasaxa lexe nga'oxonu ne, ngamomomo sou nga'oxonu uasi. ¹⁸ Ia lexe Uleenu Tavuna uulaxungengi, la ngingi ngamomomo sou ngaxolu no laauxu lapuloto uasi.

¹⁹ [☆]Ngingi ngelavusou masaxa sou vasimenge 'ili'ilixo sou ne aloxo 'o, 'ili'ilixo sou vote'i mo 'ilixo e nuni'u manina, xe opo uavuti sou 'ilixo masumasua. ²⁰ Mo 'ilixo sou lalotu noxi'a ta lataua kalakalavoi mo 'ilixo sou i'oxonu ta'uluxu masua, mo 'ilixo sou molomolosilane'i mo 'oto'oto xe lavilavi, mo opo masumasua, mo iisuiisu, mo 'ilixo sou tatoonenge mo sangalako mo 'ilixo sou la'ia xe 'ilixo sou kalikalipala. ²¹ Xe opone'i masuai'a ta menexi'a e mi'ami'a tavu'alo mo iiexu lexa pekia'u ulolutu la i'itine'i xe ipulipuli anaxa'a. Eni evikalangengixu tei, ia vaimomo 'o avikalangengixu la. Ta mitema ane ilavusou i'oxo'oxonu 'ili'ilixo aloxo ne, umomomo sou i'unalai no anu saxisaxila'u noxou Lataua uasi.

²² Ia xaixai no anu Uleenu Tavuna uxalixu nene'axu aloxo 'o, 'ilixo sou tamasaxai'a ta menexinge manina, 'ilixo sou 'osa'ila, 'ilixo sou opo se'isisi, 'ilixo sou la'ianenge palepalea uasi, 'ilixo sou ta'oxonu 'ilixo laixesi noxi'a mose'i mo 'ilixo sou tamuamua'i ulapusi xe 'ilixo sou ta'oxonu xaixai la ta'oxonu maninasousi. ²³ Mo 'ilixo sou xolu se'isisi xe 'ilixo sou tataloxolinenge. Vaikala no anu lapuloto vile uapinenge sou tamulinu 'ili'ilixo ane ne uasi. ²⁴ [☆]Ane'i ane noxou Kalisito Iesu mipilixinu vasime'a ilou masaxa masua sou vasime'a ne, la mililinu no ovu valautu mo musoli ne. ²⁵ Aloxo ne, la sou lexe nenge teno'u mauli laixe no anu Uleenu

[☆] **5:19:** 1Ko 6:9-10   [☆] **5:24:** Rom 6:6; Kol 3:5

Tavuna, la anu laixe lexe Anu molu uulaxunenge no anu muamua'i noxinge. ²⁶ ◊La sou anu laixe sou ta'iti'itinenge mo taavuavutinoxu oponenge ngatongato'o xe taiisuiisu nenge ngatongato'o mamu.

6

Ta'oxonu 'Ilixo Laixesi

¹ ◊Ta vivilo noxou Iesu, lexe ngingi ngelavusou vile noxinge mulapau no anu susu, la anu laixe lexe ngingi ane Uleenu Tavuna musaxila'inge ngalai ngasu'ulinu se'isisi sou ngalivunoxy. Ia ngalaxa'ingengi, loxo 'o io tovotovo uxali noxinge la ngalapau kalumo. ² ◊Mo anu laixe lexe ngatavulenu tu'umaxu noxinge ngatongato'o, xo no anu vote'i ane ne, la ngingi ngamulinu lapuloto noxou Kalisito laixe. ³ Ia lexe itema vile uxavutala lexe anu muuliuli ia anu uuliuli uasi, la molu mu'oxo loloxu ane. ⁴ Itema vilevilesi ne laixe lexe utilovosou xaixai noxou lexe mu'oxonu xaixai laixe xe u'oxonu laixe uasi. Lexe anu utilovosou xaixai noxou xe mu'oxo laixe, la sou anu umomomo sou utooxu no anu, ia utilovosou 'ilixo noxou noxi'a ane ane'i mose'i uasi. ⁵ ◊Xo itema vilevilesi utavulenu tu'utu'umaxu sou xaixai noxou ulovo.

⁶ ◊Aloxo 'o, lexe itema vile uno'u lavulavu no anu vaikala noxou Lataua, la laixe sou umila'anu mimii mose'i lailaixe noxou ne ulai noxou tisa noxou.

⁷ ◊Ngingi menge nga'oxo lolongenge mamu. Evile umomomo sou u'oxo loloxu Lataua uasisi

---

◊ **5:26:** Pil 2:3   ◊ **6:1:** Mat 18:15   ◊ **6:2:** Rom 15:1   ◊ **6:5:**
Rom 14:12   ◊ **6:6:** 1Ko 9:11, 14   ◊ **6:7:** Rom 8:13

mania. Itema vile utounu mii ma'ia no xaixu ne, la anu uno'u temanu mii ne u'isalili. ⁸ Lexe itema vile umulimulinu masaxa sou vasimolu, la anu loxo anu utotou ane. Ia uxalixu nene'axu sou anu uno'u ne mamulosi. Ia lexe umulimulinu 'ili'ilixo no anu Uleenu Tavuna la loxo anu utotou ane. Xe ili'i sou uno'u temanu, la nene'axu ane Uleenu Tavuna ulosou mauli lailaixe utotomu mo kaluxu uasi. ⁹ La sou anu laixe lexe nenge'a tatotosa sou ta'oxo'oxonu 'ili'ilixo lailaixe mamu. Xo loxo nenge tapaupauxe uasi la nenge tano'u temanu xai ne no anu voxo sou mu'isalili. ¹⁰ Aloxo ne la sou lexe nenge texalisou taiinu sou ta'oxonu 'ilixo laixe noxi'a ta mitema ukalus, la laixe sou ta'oxonu. Mo laixe lexe ta'oxonu maninasou ulai noxi'a ta mitema ane mimuxaxu tane'i noxou Tila.

Vaikala Vateteli Xe Vaikala sou 'Osa'ila

¹¹ Ngamaisou kaukavu toxotoxoxa'a no anu uoli voloxu 'o ne, eni melo ekaukavunu no avolo. ¹² Ngalomu, ta mitema e xavine'i, la ipalusinge sou lexe xooxoo ungasinge ne i'oxo lexe i'oxonu aloxo ne, xo imasaxa lexe ino'u uala tila no ie'i ta mitema. Ane'i i'oxonu aloxo ne xo tava'u aloxo 'o. Loxo 'o io ane'i imuxaxu tane'i no anu ovu valautu noxou Kalisito la ta mitema i'oxonu masuane'i. ¹³ Ane'i e xooxoo mungasi'a ne ilavusou imulinu vote'i sou lapuloto laixe uasi, ia ane'i xavine'i sou lexe xooxoo ungasinge. Mo sou ane'i ino'u uala tila no anu mii ma'ia mil'oxonu noxingne. ¹⁴ Ia eni a'itinu ualasilo xe itema vile ualasou uasi, ia laixe lexe a'itinu ovu valautu noxou Tila noxingne Iesu Kalisitosi. Xo no anu soli noxou no anu ovu valautu la 'ili'ilixo sou lialia 'o musoli no anu xavutalaxeni. Mo anu loxo eni kalumo a esoli no ovu valautu ne,

la eni amomomo sou amulimulinu 'ili'ilixo no lialia 'o uasi. ¹⁵ $\diamond$ La sou vaimomo 'o 'ilixo sou xooxoo ungasinge ne anu mii vitanisi xe xooxoo ungasinge uasi ne anu mii vitanisi kalumo. Ia mii mutila ane lexe nenge texali alavua. ¹⁶ Eni akilaka lexe alauna mo opo se'isisi noxou Lataua uxolu noxi'a ane'i ta'ei e ilavusou imulinu lapuloto ane 'o. Ane'i ta mitema ane ne ane'i ta Isilaeli maninasou noxou Lataua.

¹⁷ $\diamond$ Ioxe sou akalusou vaivaikala noxilo la avikala aloxo 'o. Eni amasaxa sou itema vile ulosilo tu'umaxu la uasi. Ta mitema mivelo mo kulue tanitanixu a muxolu no vasimelo 'o, xo anu mumaxa'u lexe eni itema sou xaixai maninasou noxou Iesu. ¹⁸ Ta vivilo noxou Iesu, eni akilaka lexe alauna noxou Tila noxinge Iesu Kalisito uxolu no anu ulengengi. Manina.

$\diamond$ **6:15:** Xal 5:6; 2Ko 5:17 $\diamond$ **6:17:** 2Ko 4:10

**Vaikala Noxou Lataua
The New Testament plus Genesis and Jonah in the Ata
language of West New Britain, Papua New Guinea
Buk Stat, Jona, na Nupela Testamen long tokples
Pele-Ata long Niugini**

Copyright © 2009 The Bible Society of Papua New Guinea

Language: Pele-Ata

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2013-01-05

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 9 Oct 2020

4bfa18b4-9930-59a7-95c7-466b1629bee3